

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งศูนย์บริการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ณ จุดผ่านแดนถาวร ตลาดบ้านแหลม อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี และจัดทำข้อเสนอในเชิงนโยบายเพื่อการจัดตั้งศูนย์บริการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ณ จุดผ่านแดนถาวร ตลาดบ้านแหลม อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ลดความเสี่ยงในการแพร่กระจายโรคและผลกระทบด้านสุขภาพที่มาจากแรงงานต่างด้าว รูปแบบการศึกษาเป็นการศึกษาเชิงพรรณนา โดยวิธีเชิงคุณภาพจากการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์เจาะลึก (in-depth interview) ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานของหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องในการจัดตั้งศูนย์บริการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ประกอบด้วย ปกครองจังหวัด จัดหางานจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ดำเนินตรวจคนเข้าเมือง พัฒนาสังคมความมั่นคงของมนุษย์ และสมาคมการค้าและการท่องเที่ยวชายแดนไทย – กัมพูชา จังหวัดจันทบุรี ผลการศึกษารูปได้ดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยภายนอก

1.1 ด้านนโยบายของหน่วยงานหลัก จากการศึกษาพบว่า หน่วยงานหลักทั้ง 5 หน่วยงาน มีนโยบายในการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวที่สอดคล้องเป็นไปในแนวทางเดียวกัน คือ ให้แรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานในประเทศได้อย่างถูกกฎหมาย มีการตรวจสุขภาพ คัดกรองโรค ทำประกันสุขภาพและออกใบอนุญาตทำงานอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และพร้อมสนับสนุนให้เกิดการจัดตั้งศูนย์บริการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ณ จุดผ่านแดนถาวร ตลาดบ้านแหลม อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี โดยหน่วยงานปกครองจังหวัดและจัดหางานจังหวัด อยากให้มีการสนับสนุนให้การจัดตั้งศูนย์ฯ เข้าสู่นโยบายจังหวัดเพื่อขอสนับสนุนงบประมาณด้านบุคลากรโดยจ้างเจ้าหน้าที่เพิ่มเติมเพื่อคอยรับส่งข้อมูลและประสานงานระหว่างศูนย์ฯ กับแต่ละหน่วยงานต่างๆ

1.2 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ความพร้อมเรื่องอาคารสถานที่ จากการศึกษาพบว่า หน่วยงานเอกชนซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่ในการจัดตั้งศูนย์ฯ บริเวณตลาดบ้านแหลม อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี มีความพร้อมที่จะอำนวยความสะดวกในด้านสาธารณูปโภค น้ำ ไฟ อินเทอร์เน็ต และงบประมาณในการจัดตั้งศูนย์ฯ สถานที่จัดตั้งศูนย์ฯ มีขนาดและจำนวนห้องเหมาะสมกับการให้บริการ รวมถึงลานจอดรถแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและผู้ประกอบการที่นำแรงงานมารับบริการ

รวมถึงสนับสนุนการดำเนินงานโดยการจัดประชุมผู้ประกอบการ เพื่อหารือและลงมติการดำเนินงานจัดลำดับการมารับบริการในแต่ละวันให้เหมาะกับการจัดบริการไม่ให้เกิดความแออัด

2. ปัจจัยภายใน

2.1 ด้านกลไกในการขับเคลื่อนงาน / การมอบหมายงาน จากการศึกษาพบว่า มีกลไกการบริหารจัดการและจัดระบบแรงงานต่างด้าว มีผู้ว่าราชการเป็นประธาน มีปกครองจังหวัดเป็นเลขานุการ โดยมีหน่วยงานหลัก 5 หน่วยงาน รับผิดชอบดำเนินงานตามภารกิจหลัก หรือที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย ทั้งนี้การจัดตั้งศูนย์บริการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ณ จุดผ่านแดนถาวร ตลาดบ้านแหลมอำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี หากจังหวัดกำหนดนโยบาย ให้มีการจัดตั้งศูนย์บริการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ณ จุดผ่านแดนถาวร ตลาดบ้านแหลมอำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรีที่เป็นรูปธรรม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็มีพร้อมที่จะดำเนินการ

2.2 ด้านบุคลากร / ทีมงาน จากการศึกษาพบว่า ตรวจคนเข้าเมือง มีจำนวนอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ที่พร้อมให้บริการตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง หน่วยงานสาธารณสุข มีเจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาลโป่งน้ำร้อนและสาธารณสุขอำเภอโป่งน้ำร้อนจะผลัดเวรกันไปให้บริการ หน่วยงานปกครองจังหวัด จัดหางานจังหวัดและพัฒนาสังคมความมั่นคงของมนุษย์ มีจำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ ต้องมีการสนับสนุนบุคลากรโดยจ้างเจ้าหน้าที่เพิ่ม

2.3 ด้านระบบบริการ จากการศึกษาพบว่า การจัดบริการที่ศูนย์บริการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ณ จุดผ่านแดนถาวร ตลาดบ้านแหลมอำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี จะประกอบด้วยบริการของ 3 หน่วยงาน คือ จัดหางาน สาธารณสุข และตรวจคนเข้าเมือง โดยหน่วยงานสาธารณสุขจะจัดบริการตรวจสุขภาพ สร้างหลักประกันสุขภาพ และการเฝ้าระวังป้องกันโรค จึงเหมาะแก่การให้บริการตั้งแต่บริเวณหน้าด่าน เพื่อเป็นการป้องกันควบคุมโรคก่อนที่จะเข้ามาแพร่กระจายภายในประเทศ หน่วยงานตรวจคนเข้าเมืองจัดบริการตรวจบุคคล ยานพาหนะและป้องกันปราบปรามยาเสพติด จึงมีระบบงานที่อยู่บริเวณหน้าด่านเป็นประจำ เพื่อสะดวกในการดำเนินงาน หน่วยจัดหางาน จัดบริการขึ้นทะเบียนแรงงานและออกใบอนุญาตทำงาน จึงยังไม่เห็นความสำคัญของการให้บริการนอกสถานที่

อภิปรายผล

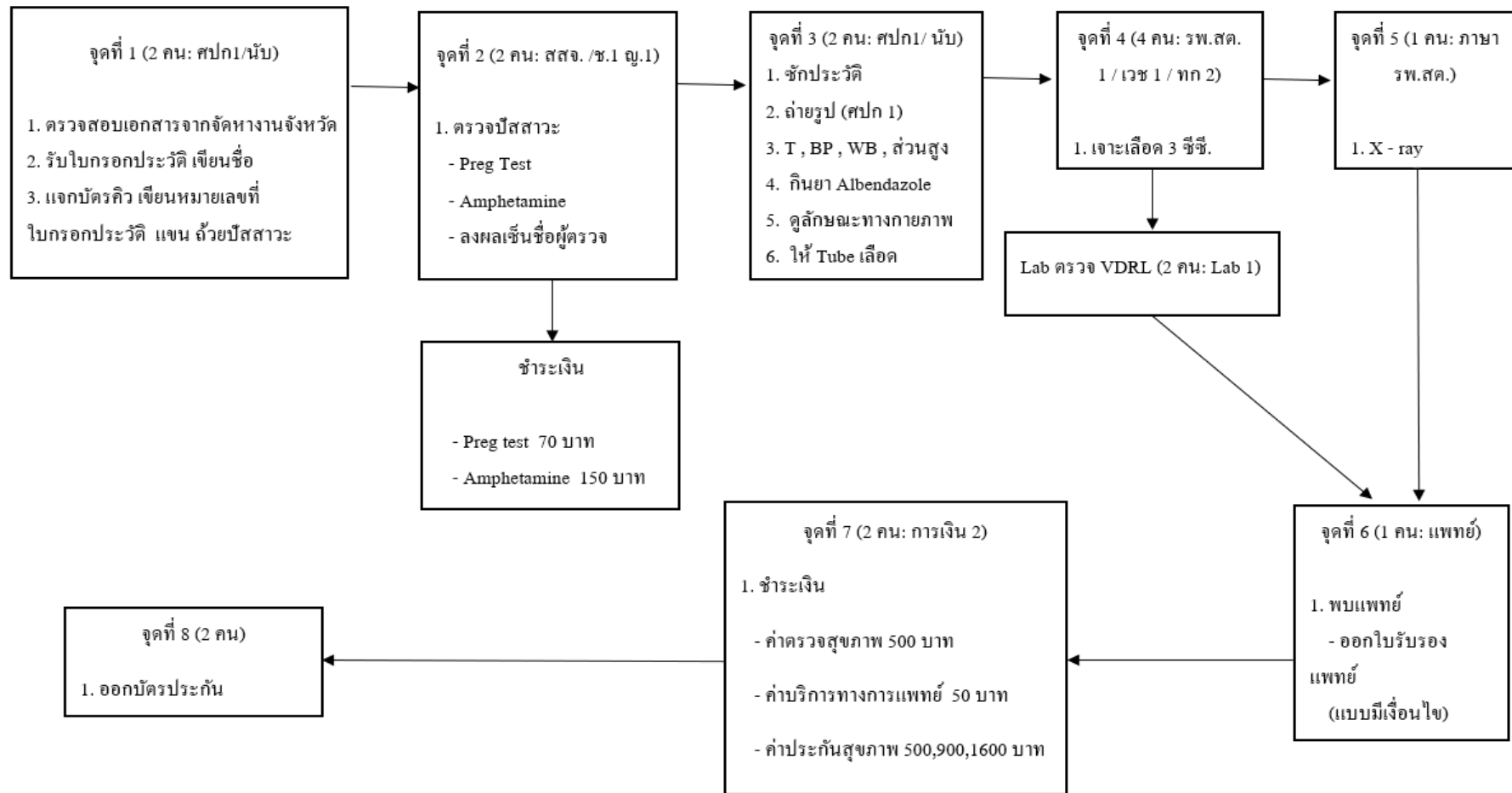
จากผลศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งศูนย์บริการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ณ จุดผ่านแดนถาวร ตลาดบ้านแหลมอำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ตามปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน สามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

1.ปัจจัยภายนอก เมื่อพิจารณาปัจจัยภายนอกทั้งด้านนโยบายและโครงสร้างพื้นฐาน ความพร้อมด้านอาคารสถานที่ ถือเป็นโอกาสหรือปัจจัยเอื้อ จะเห็นได้จาก นโยบายของทุกหน่วยงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือเห็นชอบให้มีการดำเนินการ ทั้งนี้อาจเนื่องจากทุกหน่วยงานเป็นหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งต้องดำเนินงานตามภารกิจและข้อกำหนดที่กำหนด จึงมีแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวสู่การปฏิบัติที่ได้รับมอบหมายหรือตามภารกิจหลักของหน่วยงาน ในส่วนของโครงสร้างพื้นฐาน ความพร้อมเรื่องอาคารสถานที่ ถึงแม้ว่าจะเป็นพื้นที่ของเอกชน แต่พร้อมที่จะสนับสนุนให้เกิดการจัดตั้งศูนย์บริการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ณ จุดผ่านแดนถาวร ตลาดบ้านแหลมอำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่สมาชิกของสมาคมฯ ได้มีการนำแรงงานต่างด้าวที่ถูกต้องตามกฎหมายไปใช้ประโยชน์ในเชิงธุรกิจ รวมถึงความเข้มงวดของกฎหมาย ทำให้เป็นโอกาสที่ดีในการจัดตั้งศูนย์ฯ

2.ปัจจัยภายใน เมื่อพิจารณาปัจจัยภายใน ซึ่งประกอบด้วย กลไกในการขับเคลื่อนงาน การมอบหมายงาน บุคลากร ทีมงาน และระบบบริการของแต่ละหน่วยงาน ได้แก่ การขึ้นทะเบียนแรงงานและออกทะเบียนใบอนุญาตแรงงานของจัดหางาน การตรวจสอบสุขภาพ สร้างหลักประกันสุขภาพและเฝ้าระวังควบคุมโรคของหน่วยงานสาธารณสุข การตรวจบุคคล ยานพาหนะและอนุญาตให้แรงงานเข้าออกระหว่างประเทศของตรวจคนเข้าเมือง จากการศึกษา พบว่า หน่วยงานที่ยังไม่พร้อมเนื่องจากขาดองค์รากำลัง ได้แก่ ปกครองจังหวัด จัดหางานจังหวัดและพัฒนาสังคมความมั่นคงของมนุษย์ แต่อย่างไรก็ตามหากเป็นนโยบายของจังหวัดและมีทรัพยากรสนับสนุนก็พร้อมที่จะดำเนินการ หน่วยงานที่มีความพร้อมมากที่สุด ได้แก่ ตรวจคนเข้าเมือง ทั้งนี้เนื่องจากมีหน่วยงานตั้งอยู่ ณ จุดผ่านแดนถาวร ตลาดบ้านแหลมอำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรีอยู่แล้ว ในส่วนของหน่วยงานสาธารณสุข สามารถบริหารจัดการเพื่อดำเนินงานตามภารกิจได้ โดยเจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาลโป่งน้ำร้อนและสาธารณสุขอำเภอโป่งน้ำร้อนจะผลัดเวรกันไปให้บริการ ทั้งนี้เนื่องจากตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการตรวจคัดกรองโรค และสร้างหลักประกันเพื่อลดความเสี่ยงด้านโรคติดต่อ และลดภาระค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลในกลุ่มแรงงานต่างด้าว

จากข้อพิจารณาทั้งปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน ในการจัดตั้งศูนย์บริการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ณ จุดผ่านแดนถาวร ตลาดบ้านแหลมอำเภอโป่ง

น้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี จึงอาจสรุปได้ว่า การจัดตั้งศูนย์บริการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ณ จุดผ่านแดนถาวร ตลาดบ้านแหลมอำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี สามารถจัดตั้งขึ้นได้ หากมีข้อสั่งการหรือนโยบายที่ชัดเจนอย่างเป็นรูปธรรม จึงจะสามารถจัดตั้งได้อย่างเต็มรูปแบบ แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงความจำเป็นและความพร้อมของอีกหลายหน่วยงาน คณะผู้ศึกษาจึงขอเสนอรูปแบบการดำเนินงานแบบประจักษ์ ในความร่วมมือของภาครัฐ ได้แก่ นายอำเภอโป่งน้ำร้อน โรงพยาบาลโป่งน้ำร้อน สำนักงานสาธารณสุขอำเภอโป่งน้ำร้อน ตรวจคนเข้าเมือง หน่วยงานท้องถิ่น และสมาคมการค้าและการท่องเที่ยวชายแดนไทย – กัมพูชา จังหวัดจันทบุรี โดยจัดเป็นศูนย์บริการตรวจสุขภาพแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ณ จุดผ่านแดนถาวร ตลาดบ้านแหลมอำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการในระดับหนึ่ง ลดการแพร่กระจายโรคที่จะเข้ามาในประเทศ ภาระค่าใช้จ่ายที่เกิดจากแรงงานต่างด้าว ที่ไม่เข้าสู่ระบบประกันสุขภาพ และลดความเสี่ยงแก่ประชาชนในประเทศ ดังแผนภูมิแสดงการจัดตั้งศูนย์บริการตรวจสุขภาพแบบเบ็ดเสร็จ(One Stop Service)ณ จุดผ่านแดนถาวร ตลาดบ้านแหลม อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ในระยะแรกดังภาพที่ 5.1 และระยะที่สอง ผลักดันให้เข้าสู่ นโยบายจังหวัดนำเข้าสู่แผนบูรณาการจังหวัด ให้เกิดการจัดตั้งศูนย์บริการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ณ จุดผ่านแดนถาวร ตลาดบ้านแหลม อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรีอย่างเต็มรูปแบบ

ภาพที่ 5.1 แผนภูมิแสดงการจัดตั้งศูนย์บริการตรวจสุขภาพแบบเบ็ดเสร็จ(One Stop Service)ณ จุดผ่านแดนถาวร ตลาดบ้านแหลม อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งศูนย์บริการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ณ จุดผ่านแดนถาวร ตลาดบ้านแหลมอำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี และจัดทำข้อเสนอในเชิงนโยบายเพื่อการจัดตั้งศูนย์บริการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ณ จุดผ่านแดนถาวร ตลาดบ้านแหลมอำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ลดความเสี่ยงในการแพร่กระจายโรคและผลกระทบด้านสุขภาพที่มาจากแรงงานต่างด้าว ผลการศึกษาค้นคว้าสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดตั้งศูนย์บริการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ณ จุดผ่านแดนถาวร ตลาดบ้านแหลมอำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ดังนี้

ข้อเสนอในเชิงนโยบายในการดำเนินงาน

1.1 ในระยะแรก เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการในระดับหนึ่ง ลดการแพร่กระจายโรคที่จะเข้ามาในประเทศไทย ภาระค่าใช้จ่ายที่เกิดจากแรงงานต่างด้าว ที่ไม่เข้าสู่ระบบประกันสุขภาพ และลดความเสี่ยงแก่ประชาชนในประเทศ ให้มีการจัดตั้งศูนย์บริการในรูปแบบการดำเนินงานแบบประชารัฐ ในความร่วมมือของภาครัฐ ได้แก่ นายอำเภอโป่งน้ำร้อน โรงพยาบาลโป่งน้ำร้อน สำนักงานสาธารณสุขอำเภอโป่งน้ำร้อน ตรวจคนเข้าเมือง หน่วยงานท้องถิ่น และสมาคมการค้าและการท่องเที่ยวชายแดนไทย – กัมพูชา จังหวัดจันทบุรี โดยจัดเป็นศูนย์บริการตรวจสุขภาพแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ณ จุดผ่านแดนถาวร ตลาดบ้านแหลมอำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี

1.2 ในระยะที่สอง เพื่อให้การดำเนินการจัดตั้งศูนย์บริการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ณ จุดผ่านแดนถาวร ตลาดบ้านแหลมอำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี เป็นไปได้อย่างเต็มรูปแบบ จังหวัดควรมีการผลักดันให้เข้าสู่นโยบายของจังหวัด เพื่อขอสนับสนุนงบประมาณ เพิ่มกรอบอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประจำภายในศูนย์ฯ และจัดระบบบริการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ตามภารกิจหลักของแต่ละหน่วยงานได้อย่างเต็มรูปแบบ

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาประสิทธิผลของการจัดตั้งศูนย์บริการตรวจสุขภาพแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ณ จุดผ่านแดนถาวร ตลาดบ้านแหลมอำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี